

12de zondag door het jaar

Mc4, 35-41

Ja, en dan moet je het van je vrienden maar hebben, of moet ik zeggen: kijk uit voor wie zeggen dat ze je vrienden zijn?

Het is natuurlijk niet goed om u nu te waarschuwen voor wat ik ga zeggen.....

We hebben al zoveel keer woorden uit de bijbel gehoord, maar toch kan ik u de vraag niet stellen: Wie is de God van Job?

Het boek Job is zeker geen verhaal over hoe God de mensen, die van Hem houden en op Hem vertrouwen op de proef stelt. God “test” ons niet met moeilijkheden, lijden, pijn, teleurstellingen, verlies en dood om te kijken of we wel trouw blijven. Al die dingen die je overkomen horen bij het menselijk leven. Met deze uitspraak wil ik het niet kleiner maken, zeker niet! Het boek Job is niet het verhaal van iemand die in stilte lijdt en niet klaagt, want Job houdt zijn mond niet. Hij klaagde luid tegen god en zijn zogenaamde vrienden. In feite is Job zo gepakt door zijn situatie en het lijden van andere onschuldige mensen, dat niets hem ervan af kan brengen om zijn problemen aan God voor te leggen.

Soms kunnen we niet zoveel doen om iemand te helpen die lijdt en geïsoleerd is, maar we kunnen wel goede vrienden zijn en wat doen. We kunnen samen optrekken en die ander niet overlaten aan zijn eigen pijn of verdriet, die ander niet in zijn eigen sop gaar laten koken. En als we aanwezig zijn dan kunnen we ook luisteren naar de verhalen van pijn en verdriet. Het is dan belangrijk om die mensen tijd en ruimte te geven om zich uit te spreken, om hun verhaal met jou te delen. Als we onze pijn en verdriet mogen uiten dan zijn we al begonnen op die lange weg naar herstel. Misschien kunnen we de problemen en de pijn en gemis op perspectief niet wegnemen, maar geduldige aanwezigheid en luisteren, maakt soms al het verschil tussen dood en leven, tussen wel of geen toekomst zien, tussen wel of niet een arm om je schouders voelen.

Als we om ons heen kijken zien we een hoop ellende en pijn. Droogte en honger, oorlog en moorden, marteling van onschuldige mensen, corruptie, eigenbelang eerst, slachtoffers van de corona pandemie en geen of te weinig vaccins en noem maar op. We krijgen veel ervan te zien in de krant, radio of op tv, en soms word het je teveel. Wat kun je doen en iedereen geeft op haar of zijn eigen manier antwoord. Maar er zijn ook andere situaties in ons leven van meer persoonlijke aard die ons pijn doen en bezorgd maken. Het kan in je eigen familie of kennissenkring zijn dat er mensen zijn die zware lasten te dragen hebben. Hoe gaan we daarmee om, hoe dicht bij durven we nabij te komen om de last te verlichten of blijven we op afstand en die ander zoekt het maar uit? Het is ook moeilijk om te weten hoe je om moet gaan met iemand die helemaal in de put zit: gebruik ik wel de juiste woorden, die knuffel is dat wel gepast, en mag ik mijn emotie wel laten zien, daar schiet die ander toch niets mee op....?

Ook al weten we niet precies wat we moeten doen, het verhaal van Job kan ons wel een richting wijzen, minstens laten zien wat we niet moeten doen. De zogenaamde vrienden van Job maken hem alleen maar zieker. Ze luisteren niet naar hem, maar

veroordelen hem bovendien voor zijn lijden. Volgens hen heeft Job het aan zichzelf te danken. Het was zijn schuld! Ze zeggen, dat het ongeluk het resultaat is van zijn zonden en de pijn en het lijden Gods manier is om evenwicht aan te brengen. Een straffende God? Job van de andere kant geeft ze bijna gelijk en gaat aan zichzelf twijfelen. Maar gelukkig blijft Job volhouden en blijft vechten met zijn vragen en daarom zegt hij zijn “vrienden” te stoppen met hun nietszeggende en valse argumenten en woorden. Als Job zich van zijn vrienden afwendt en naar God toewendt dan zegt hij ons dat het lijden een deel is van ons menselijk leven, maar dat het ook het resultaat is van slechte daden van mensen, die teveel aan zichzelf denken en willen graaien. Wanneer Job zich tot God keert, begint er nieuwe fase in het geestelijk leven van Job. Het verhaal waarmee de schrijver van dit waarheidsgedicht begint, openbaart ons een belangrijk theologisch punt. God gelooft rotsvast in de trouw van Job. Jobs keuze voor God is mogelijk omdat God Job al vertrouwde.

Dit thema, dat van God die ons als eerste liefheeft en ons vertrouwt is niet een alleenstaande gedachte; het loopt als een rode draad door heel de heilige schrift heen. En God vraagt van ons datzelfde te doen met onze medemensen. Vooral met hen voor wie het leven zwaar, en bijna niet vol te houden is. Dit kan door ziekte, gemis of angst zijn. Maar ook door gebrek aan perspectief. Een leven moeten lijden zonder zicht op een menswaardige toekomst.

Mijn gedachten gaan dan uit naar de vele dak- en thuislozen hier in en rond Eindhoven. De groep groeit weer, vooral de moelanders, mannen uit Oost-Europese landen. Vaak jarenlang een baan via een uitzendbureau, en als dat werk door wat voor reden dan ook eindigt dan ben je ook je huisvesting - hoe beroerd ook - kwijt en sta je op straat. Of dat echtpaar met dochter - zoals u maandag jl in de krant hebt kunnen lezen - dat tegen alle afspraken om niemand in coronatijd door huurachterstand op straat te zetten toch de huur is opgezegd. In deze coronatijd hebben volgens cijfers van de gemeente Eindhoven toch 54 uithuiszettingen plaats gevonden. Waar blijven deze mensen? Op straat; een andere mogelijkheid is er vaak niet. Ook denk ik aan Antonio, bijna 60 jaar en al enkele jaren op straat, hij kan alleen hulp krijgen als hij zijn zelfstandigheid prijs geeft en in een strak hulpverlening regiem komt. Maar dat wil hij niet en heeft hij waarschijnlijk weer het nakijken. Of Koen, een jongeman van 35 jaar. Een paar jaar dakloos geweest. Nu een klein appartementje vlakbij winkelcentrum Woensel. Zijn leven aardig op de rit, ook zijn verslaving bijna onder controle. In februari kreeg hij bericht van justitie dat dat hij zich 7 juni jl. moest melden bij de gevangenis in Horst a/d Maas. Zijn wereld zakte in elkaar want het heeft heel veel gevolgen. Een maand in justitie, in de gevangenis betekent ook een maand de uitkering stopgezet, weer dieper in de schulden komen en zo blijft dat kringetje maar doorgaan. Ik heb hem naar de gevangenis gebracht in Horst a/d Maas 7 juni: het was een emotioneel gebeuren, waar ik lang mee heb gelopen. Als pastor mag ik met deze mensen optrekken, luisteren, er onvoorwaardelijk zijn. En wat vooral belangrijk is haar of zijn verhaal serieus nemen en de man of vrouw tegenover mij vertrouwen. Of zoals in de lezing van Marcus niet bang zijn als het stormt in het leven van jou of dat van een ander.

Vertrouwen dat er iemand is die met jou optrekt. Wij hebben net als Job tijd nodig om dat te gaan begrijpen. Gods zorg en liefde voor ons mensen blijft altijd bestaan en tenslotte zal God alles oordelen in het licht van zijn liefde. Dit alles spreekt Jezus en Hij leeft het ons voor, daarom is het ook ons verhaal. Zo horen we de blijde boodschap, dat alle leven begint met liefde en vertrouwen, en zorg voor onze kwetsbare medemensen.

Rob Kosterman, diaken